

Verslag van de op 29 oktober 2019 gehouden Thema bijeenkomst met als onderwerp Armoedebestrijding/Schuldhulpverlening.

Op 29 oktober 2019 heeft FNV Lokaal Zuidwest Drenthe-Noordwest Overijssel een Thema bijeenkomst, met als thema Armoedebestrijding/Schuldhulpverlening, gehouden in De Veldkei te Havelte.

Van het bestuur waren aanwezig: De heren Gelderloos, Velthuis, Bouwknecht, Logtenberg, hartsuiker en Peters.

Als inleiders waren aanwezig: mevrouw Kitty Jong, Vice voorzitter van de FNV, De heer Henk ten Hulscher, Wethouder gemeente Meppel en De heer Jan Bloksma, Stichting Arme Kant Meppel.

Er woonden plm. 55 mensen deze thema bijeenkomst bij.

De voorzitter van FNV Lokaal, Dhr. J. Gelderloos, opende de avond en heette de inleiders en alle bezoekers een hartelijk welkom. Hij gaf een korte inleiding van FNV Lokaal Regio ZW Drenthe-NW Overijssel zoals deze sinds mei 2018 in ons pand aan de Heinssiusstraat 121 te Meppel functioneert. Ook het feit dat het bestuur op zoek is naar meer bestuursleden en/of werkgroepleden is benoemd.

Na deze inleiding geeft hij het woord aan mevrouw Kitty Jong.

Kitty Jong, Vice voorzitter FNV. Foto J. Logtenberg

Mevrouw Kitty Jong is, naast de heer Tuur Elzinga, vice-voorzitter van de FNV. Zij is verantwoordelijk voor de Sociale Zekerheid en de Energietransitie. Zij is tevens voorzitter van de sociale alliantie, een netwerk van diverse organisaties, (een samenwerking tussen Vakbonden, Kerken en Humanisten die strijden voor een samenleving zonder armoede).

Ik citeer in dit verslag de bijdrage van Mw. Jong

In de grondslag van de FNV staat dat de FNV-vereniging zich bij haar doelstellingen en werkzaamheden laat leiden door de fundamentele waarden van gelijkwaardigheid van alle mensen, van vrijheid, rechtvaardigheid en solidariteit. En gedacht vanuit die fundamentele waarden zijn wij van mening dat armoede niet thuishoort in een menswaardige samenleving.

Vanuit het oogpunt van gelijkwaardigheid vinden wij dat ieder mens dezelfde rechten heeft en op dezelfde wijze behandeld dient te worden. Dat is helaas niet de realiteit. Mensen die afhankelijk zijn van een bijstandsuitkering worden veel te vaak behandeld als een potentiële crimineel en fraudeur. Kijk naar SyRI. Er is weinig meer over van de waardigheid waarover KVP minister Marga Klompé 50 jaar geleden sprak. Mensen met een bijstandsuitkering worden gevolgd en bespioneerd.

Veel arme mensen hebben schulden, en daar is de rol van de overheid cruciaal. Want de overheid zelf is vaak de grootste schuldeiser, die mensen in een uitzichtloze situatie brengt. Die overheid dus, die geeft meer geld uit aan de fraudebestrijding dan dat er daadwerkelijk wordt gefraudeerd. Tegelijkertijd worden fraudekwesaties in het bedrijfsleven afgedaan met schikkingen. Schrijnende klasse-justitie!

Kun je echt in vrijheid leven wanneer je te weinig geld hebt om rond te komen? Het Klein Orkest zong het al: *Wat is nu die vrijheid, zonder geld, zonder baan*. In deze samenleving heb je geld nodig om mee te kunnen doen. Heb je geld nodig om je kind naar school te kunnen laten gaan wanneer ze daar enkel met dure iPads werken. Ben je vrij wanneer je de zorgpremie of het eigen risico niet kunt betalen?

Is het rechtvaardig dat na de economische crisis de rijken nog rijker zijn geworden en de armen alleen maar armer? Is het rechtvaardig dat het goed gaat met de economie, dat de banen voor het oprapen liggen, dat de winsten voor bedrijven steeds hoger worden, maar dat bijna een miljoen mensen in Nederland onder de armoedegrens leven.

Is het rechtvaardig dat de lonen aan de top van het bedrijfsleven stijgen, terwijl de werkenden, gepensioneerden en mensen met een uitkering er netto weinig hebben bij gekregen?

En is onze Nederlandse maatschappij nog wel gestoeld op solidariteit? De verzorgingsstaat brokkelt beetje bij beetje af. Ruim driekwart van de Nederlanders deelt onze zorgen over de toekomst van de verzorgingsstaat, bleek vorig uit een representatief opinieonderzoek in opdracht van FNV. Ik maak me ernstig zorgen over de plannen van dit kabinet over de Wajong. Als die doorgaan zullen mensen met een Wajong uitkering nooit boven het minimumloon verdienen. Wij vinden als FNV dat er bij dit kabinet totaal geen besef is van de lasten die grote delen van de bevolking moeten dragen. Van de zorgen die zij hebben om de dagelijkse stroom rekeningen te kunnen betalen. De sterkste schouders zouden de zwaarste lasten moeten dragen, maar daar is nu zeker geen sprake van.

Wij streven als FNV een menswaardige samenleving zonder armoede na. Armoede gaat niet alleen om genoeg geld hebben voor huis en brood, maar ook om het gevoel niet mee te kunnen doen in deze samenleving.

Nederland is een welvarend land, maar dat geldt niet voor iedereen. Bijna een miljoen mensen zijn arm in Nederland.

Cijfers zeggen niet alles: 4,7% van de inwoners van deze gemeente (*Westerveld waar Havelte onder valt, Meppel 4,2%*) valt onder de armoedegrens van het SCP. Daarmee ligt deze gemeente onder het landelijk gemiddelde van 5,7%. Je zou kunnen zeggen dat deze gemeente het dus goed doet, maar daar heb je niets aan wanneer je toevallig in die categorie van 4,7% valt.

Natuurlijk is arm zijn in Nederland anders dan arm zijn in een land als Jemen waar nu een verschrikkelijke hongersnood heerst. Maar we moeten arm zijn in Nederland niet te zeer relativiseren.

Armoede betekent soms ook met honger naar school op slippers met een te dunne jas in de winter.

Armoede betekent ook in de winter vroeg naar bed zodat je bespaart op energiekosten.

Armoede betekent ook dat er ruim 130.000 mensen voor hun dagelijks brood afhankelijk zijn van de voedselbank.

Armoede betekent ook drie banen hebben en nóg bang zijn om de huur niet te kunnen betalen.

Gelijkwaardigheid, vrijheid, rechtvaardigheid en solidariteit zijn voor de FNV belangrijke waarden voor een menswaardige samenleving. De FNV wil werken aan een samenleving die zo ingericht is, dat voor iedereen de kwaliteit van het bestaan is gegarandeerd. Armoede hoort daar niet in thuis.

En dat betekent volgens de FNV dat we echt moeten kijken naar de oorzaken van armoede en niet alleen maar het plakken van pleisters, symptoombestrijding.

De voornaamste oorzaak van armoede is domweg het hebben van een te laag inkomen. In het SER rapport over kinderarmoede werd al geconstateerd dat het sociaal minimum en het minimumloon voor gezinnen met kinderen te laag is om van rond te komen. Dat moet gewoon omhoog. Niet voor niets is de FNV een campagne gestart voor een verhoging van het minimumloon naar 14 euro.

Een andere oorzaak is dat het sommige mensen niet lukt om uit de kleine flexbaantjes te komen. Door te veel wisselende roosters en kleinen contractjes, verdienen mensen soms nauwelijks een inkomen van boven het sociaal minimum. Bijvoorbeeld medewerkers van PicNic. Zij hadden gesolliciteerd op een fulltime baan, maar werken in de praktijk zo'n 17 uur per week. Ze moeten wel beschikbaar zijn om op het laatste moment toch op te mogen draven en verdienen hiermee net iets meer dan 700 euro per maand. En daar moet je dan je woonlasten, zorgverzekering en eten nog van betalen. Dat is niet te doen en dit moet echt stoppen.

En dan de schuldenproblematiek. Hier moet de overheid echt naar zichzelf gaan kijken. De overheid is de grootste schuldeiser en laat in deze rol niet de meest menselijke kant zien. Door loonbeslag door de belastingdienst komen mensen soms onder het bestaansminimum terecht en komen zo in een neerwaartse spiraal terecht waarbij schulden en boetes zich opstapelen totdat mensen in een uitzichtloze situatie terecht komen.

Neem het voorbeeld van de kinderopvangtoeslag: bij het vermoeden van fraude werd de hele toeslag in een keer teruggevorderd. Het ging soms om enorme bedragen van tienduizenden euro's. Niet alleen waren die terugvorderingen onterecht, maar de belastingdienst heeft hier bruta behandeld. Echtscheidingen, mensen zijn hun huis kwijtgeraakt en er heeft iemand zelfmoord gepleegd. Dit voorbeeld laat zien wat geldproblemen met mensen kunnen doen en laat zien dat we de schuldenproblematiek echt anders moeten aanpakken.

Heb oog voor wat mensen nodig hebben. Schulden of niet, iedereen heeft recht op een menswaardig bestaan.

Het is mijn doel als vicevoorzitter van de FNV om de kloof zo veel als mogelijk te dichten. Het is de taak van de vakbond, van de burgers, van kerken, maar zeker ook van de overheid, om een vangnet te bieden voor hen die buiten de maatschappij dreigen te vallen. Zekerheid vanuit de overheid is voor een ieder van belang.

Mijn samenleving is er één waarbij we solidair zijn met elkaar, waarbij de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen en alle mensen meedoen. Waarbij een ieder een volwaardige plaats heeft in de samenleving. Verschil en diversiteit mag er zijn, maar er is altijd meer dat ons bindt. Daar wil ik voor strijden.

Na de bijdrage van Mevrouw Kitty Jong wordt het woord gegeven aan de heer Henk ten Hulscher, Wethouder Gemeente Meppel.

Henk ten Hulscher, Wethouder Gemeente Meppel. Foto J. Logtenberg

De heer Ten Hulscher heeft ondermeer de volgende zaken in zijn portefeuille: Sociaal Domein (Jeugdzorg, WMO en Participatiewet) en heeft in deze hoedanigheid de verantwoordelijkheid om de Armoedebestrijding/Schuldhelpverlening in de gemeente Meppel vorm te geven. Dhr. Ten Hulscher geeft aan dat het hem raakt dat er mensen zijn die het erg moeilijk hebben.

Ik citeer in dit verslag de bijdrage van Dhr. Ten Hulscher

Armoede overstijgende ontwikkelingen

- Ontwikkelingen gemeente- vroeger zorgstaat, ontlasten, financiële ondersteuning. Nu meer richting eigen kracht: hoe kunnen we mensen ondersteunen uit hun situatie te komen i.p.v. 'pleisters plakken'
- Stress- sensitieve benadering in combinatie inzet om laaggeletterdheid terug te dringen, schuldhulpverlening etc.
- Lange termijn gevolgen armoede voor andere sociaal-domein gerelateerde zaken. Daarmee aanpakken armoede preventief voor andere problematiek in het sociaal domein
- Samenwerking gemeente en partijen in het veld cruciaal als we stappen willen zetten voor de doelgroep (vb. kindpakket in vele gemeenten etc.). Maar ook juist samenwerking met en inzet van ervaringsdeskundigen. Spiegel leefwereld-systeemwereld en kunnen brugfunctie bieden

Hoe ontstaat armoede?

Armoede ontstaat doordat er structureel onvoldoende middelen zijn om in iemands behoeften te voorzien. Dit kan verschillende oorzaken hebben: verlies van inkomen uit arbeid omdat een contract niet wordt verlengd, een bedrijf failliet gaat, inkomen van een partner wegvalt, het moeilijk is om aan een baan te komen, door een life event zoals echtscheiding, ziekte, door het ontstaan van schulden, noem het maar op. Veel van deze voorbeelden zijn voorbeelden van nieuwe armoede, anders dan de 'klassieke' armoede die veel mensen kennen die van generatie op generatie overgaat in gezinnen met een laag opleidingsniveau, ongezonde leefgewoonten, waar bij de geboorte al weinig kansen zijn voor een kind om zich te onttrekken uit dienst situatie.

Gemeenten hebben van oudsher voornamelijk gezocht in oplossingen gericht op het bieden van meer financiële ondersteuning. In Meppel bijvoorbeeld door de FMDA regeling of bijzondere bijstand. Daarnaast zijn er veel andersoortige (lokale) initiatieven zoals een voedselbank, arme kant van Meppel, stichting Leergeld, noem het maar op, die erop gericht zijn mensen (financieel) te ondersteunen of ze mee te laten doen aan de maatschappij. Dat soort initiatieven zijn ontzettend belangrijk. Mensen die NU in een situatie zitten waar armoede speelt, zijn ook NU gebaat bij ondersteuning. Wat het bieden van regelingen niet verhelpt, is het langdurig oplossen van armoede.

Landelijk zie je daarom ook een omwenteling in denkwijze: hoe kunnen we ervoor zorgen dat mensen zich blijvend uit armoede onttrekken? Dat zit meer op het vlak van bijvoorbeeld financiële educatie. Mensen die met een laag inkomen moeten rondkomen, ervaren vaak veel stress en druk van buitenaf. Om armoede blijvend uit te bannen, moeten we als samenleving op zoek naar een manier om juist die stressgevoelens weg te nemen, zodat er ruimte ontstaat om problemen stap voor stap op te lossen. Mensen die in armoede leven of schulden hebben en daar niet snel uitkomen, krijgen al gauw het verwijt dat ze onverstandig zijn. Inzichten uit de hersenwetenschap laten zien waarom: chronische stress door schulden en armoede, verandert de 'bedrading' van het brein van mensen. Dat beïnvloedt het geheugen negatief en maakt dat mensen geen overzicht kunnen krijgen en niet goed meer in staat zijn om doelgericht en probleemoplossend te handelen.

De Amerikaanse social work-organisatie EMPath ontwikkelde in nauwe samenwerking met Harvard University, een aanpak die uitgaat van Mobility Mentoring®. Deze aanpak combineert het onderwerp armoede met de laatste inzichten vanuit de hersenwetenschap over de effecten van schaarste en armoede en de ontwikkelbaarheid van hersenfuncties. Deze aanpak is inzetbaar bij de begeleiding van mensen die hun financiële en sociale problemen willen oplossen. Landelijk heeft deze aanpak veel aandacht gegeneerd van Alphen a/d Rijn tot Hoogeveen. In Meppel snuffelen we nu ook aan deze methode waarbij consulenten al een training stress-sensitieve dienstverlening hebben gevolgd.

Langdurige stress door geldzorgen kan er ook voor zorgen dat er problemen op andere terreinen ontstaan (op het gebied van gezondheid, onderwijs, eenzaamheid etc.). Maar denk ook aan problematiek als laaggeletterdheid in een samenleving die steeds digitaler gaat werken.

Oplossingen en regelingen

Soms vragen mensen zich af: maar er is toch al zoveel? Bijstandsuitkering, kwijtscheldingen, toelagen, etc. Wat deze mensen zich wellicht niet beseffen, is dat het een continue strijd is. De weg vinden naar de juiste loketten. Met de billen bloot over de financiële situatie. Eén verkeerd ingevuld getal kan resulteren in een terugbetaalregeling. Sommige mensen hebben daar geen zin meer in (of kracht voor), en geven gewoon op.

Van pleisters plakken naar structureel oplossen | Een stress sensitieve omgeving kan mensen de ruimte bieden om op een constructieve manier aan de slag te gaan met problemen. Ondertussen zijn problemen van de dag, nog steeds relevant voor mensen in een situatie met weinig geld. Daarom zijn er nog steeds genoeg mogelijkheden gericht

op het helpen van mensen op korte termijn, zowel privaat als publiek. Dit verlicht op de korte termijn, maar lost niet op voor de langere termijn. Daarom zien wij gemeentelijke regelingen niet als oplossing voor het bestrijden van armoede. De gemeente als geldloket zal mensen nooit blijvend uit de problemen helpen. Gelukkig zijn er veel ontwikkelingen die juist bijdragen aan het oplossen van problemen onder het topje van de ijsberg. Daarom is het van belang om te werken aan de bestaanszekerheid van onze inwoners. Dit vraagt niet enkel het werken aan financiële stabiliteit, maar ook het werken aan gezondheid en gezinsstabiliteit. Dit sluit aan bij de doelstellingen van het sociaal domein: 1 gezin, 1 plan: integraal inwoners waar nodig ondersteunen om te floreren in de samenleving.

Samenwerking |

Eén van de heikele punten is dat mensen vaak meerdere keren hun verhaal moeten doen. Een ontwikkeling die sinds de decentralisaties op gang is gekomen, is het anders organiseren van de toegang. Dat gebeurt op gemeentelijk niveau, maar ook partijen in het veld gaan beter samenwerken. Sinds mei 2019 is er in Meppel KindSupport Meppel, de Meppeler variant op het Kindpakket. Hier kan in één keer een aanvraag worden gedaan voor regelingen die anders bij 5 individuele organisaties zouden moeten worden aangevraagd. De website is toegankelijk en vrolijk opgemaakt. Door de feestelijke kick-off in een grote basisschool hebben 600 kinderen tasjes meegekregen met informatie. Dat heeft veel nieuwe aanmeldingen opgeleverd. Wat mooi is, is dat na een half jaar steeds meer 'verborgen' armoede gevallen aan het licht komen die de website weten te vinden. Tussen medio mei en medio september zijn er reeds 100 aanvragen binnengekomen via KindSupport voor ondersteuning bij schoolactiviteiten, sport, cultuur, fiets en zaken als een vakantiekamp.

Ervaringsdeskundigheid |

Een belangrijke ontwikkeling is de komst van ervaringsdeskundigen. Zie je al veel in ggz maar komt ook binnen het beleidsterrein armoede. Ervaringsdeskundigen zijn mensen die op een bepaald gebied iets hebben meegemaakt en hebben geleerd deze ervaringen in te zetten om een ander of een collectief te helpen. Ervaringsdeskundigen maken gemakkelijk de verbinding met de doelgroep die ze vertegenwoordigen- ze maken er zelf immers deel van uit- en krijgen tegelijkertijd een podium aangereikt om tegenstrijdigheden, onduidelijkheden en andere signalen aan te geven in de wereld van professionals, spelregels, bureaucratie. Als gemeente kunnen we ervaringsdeskundigen als het ware zien als bruggenbouwers tussen de leefwereld en de systeemwereld: werelden die we als gemeente dichterbij elkaar willen brengen om vanuit de bedoeling te kunnen opereren. In Meppel hebben we sinds een jaar een ervaringsdeskundige rondlopen. Om met mensen in contact te komen, kan zij gebruik maken van kanalen waar wij als gemeente geen zicht op hebben. Zij heeft één enquête online gezet op een Facebook pagina, die door meer dan 100 mensen is ingevuld. Hierdoor komen vragen, verhalen en behoeften van heel veel Meppelers bij ons en krijgen we inzicht in hoe onze manier van werken, systemen en procedures, invloed hebben op onze inwoners. Hoe we daar mee om gaan als gemeente, is een belangrijke vraag.

Analogie- Je kunt uitkomsten van het onderzoek vergelijken met recensies over een restaurant: veel mensen stippen belangrijke zaken aan. Soms hebben die te maken met de hardware van het restaurant zoals het bestek of de verlichting, vaker gaat het om de klantbeleving. Het menu staat vaak vast, maar de manier van de bereiding en presentatie is essentieel voor het ervaren eindresultaat. Net als bij restaurant-recensies, stellen ook wij ons de vraag: waar kunnen we iets mee als gemeente? Is het een kwestie van smaak, of zijn we afgeweken van de bedoeling? Is eten met stokjes inderdaad onhandig in een steakhouse? Dan moeten we zorgen voor ander bestek. Ook over de ervaren gastvrijheid moeten we ons buigen en ons afvragen: had dat anders gekund? Maar ook moeten we kunnen zeggen: we zijn een steakhouse en deze klant verlangde een driesterrenmaaltijd. Dat kunnen wij niet leveren als gemeente. Het is een continue zoektocht naar de manieren waarop we het gat tussen beide werelden proberen te overbruggen. De ontwikkeling van ervaringsdeskundigheid is een positieve, de manier van inbedding in de

gemeentelijke leefwereld (aka systeemwereld), is een vraagstuk waarin we nog lerende zijn.

Dat ervaringsdeskundigheid ons kan helpen dichterbij de inwoners te komen zodat we hen hierdoor beter kunnen ondersteunen in het doorbreken van armoede, zien we als een gegeven.

Aandachtspunten die de Wethouder voor ogen heeft:

Gemeente als faciliterende partner in de samenleving

Niet het geldloket als gemeente willen zijn

Inwoners in kracht zetten

Aanpak armoede als preventieve interventie voor voorkomen sociaal domein gerelateerde problematiek

Na de bijdrage van de heer Ten Hulscher nemen wij even de tijd voor een (korte) pauze.

Dhr. Gelderloos geeft, als een ieder zijn/haar plaats heeft ingenomen het woord aan de heer Jan Bloksma, voorzitter van de Stichting Arme Kant Meppel.

Jan Bloksma, voorzitter St. Arme Kant Meppel. Foto J. Logtenberg

Dhr. Bloksma geeft aan dat de Stichting Arme Kant Meppel een werkgroep is die ± 25 jaar geleden is opgericht door de Raad van Kerken.

Sinds 1992 worden er bijvoorbeeld Kerstacties georganiseerd. De donaties die hiervoor binnenkomen worden gebruikt om de desbetreffende gezinnen, alleenstaande met kinderen en alleenstaanden die in deze doelgroep vallen, te voorzien van een waardebon (van deelnemende supermarkten; Coöp, Jumbo en Albert Heijn) ter hoogte van € 30,-. In Meppel zijn er ongeveer 600 gezinnen die onder of net op de armoedegrens vallen.

De stichting Arme Kant Meppel is voor Meppelers en door Meppelers. Er wordt, om de benodigde gelden hiervoor, geld opgehaald bij de Meppelers, bij particulieren, winkels en bedrijven en fondsen.

Ik citeer in dit verslag de bijdrage van Dhr. Bloksma.

Het is de bedoeling dat ik reageer op de inleidingen van mw Jong en wethouder Ten Hulscher.

Het is duidelijk dat armoede een groot probleem is en ik hoor eigenlijk weinig concrete oplossingen. Mandela zei dat het overwinnen van armoede geen daad van liefdadigheid is maar van rechtvaardigheid.

Armoede is ook meer dan een geldkwestie, maar geld speelt nmm toch zeker de belangrijkste rol.

Ik noem geheel vrijblijvend een paar oplossingen.

Moeten de lonen en uitkeringen omhoog?

Ik stel bijvoorbeeld voor dat de uitkeringen net zo hoog worden als de AOW. De AOW is ruim 100 euro hoger dan een bijstandsuitkering. Elke maand.

Moeten de toeslagen en of de kindbudgetten omhoog?

Moet de gemeente meer armslag, dwz geld, krijgen voor aanvullende regelingen?

Dat kost allemaal veel geld natuurlijk maar dat is er ook, de rijksoverheid heeft miljarden over.

En dan de AOW, het is toch onzin dat mensen met een vermogen van meer dan een drie ton en een pensioen van 3000 en hoger per maand er ook nog AOW bijkrijgen. Dus die moeten we ook inkomens- en vermogensafhankelijk maken. En dan kan de AOW ook nog verhoogd worden en zo de pensioenkortingen opvangen van de pensioenfondsen.

En dan stel ik voor de zorgtoeslagen en huurtoeslagen op te heffen, Dat geeft verschrikkelijk veel problemen bij de belastingdienst. En als het even misgaat moet je alles terugbetalen en dat geeft weer schuldenellende.

Als je de marktwerking z'n werk wilt laten doen, dan moet je de zorgtoeslagen uitbetalen aan de zorgverzekeraars en de huurtoeslagen aan de woningcorporaties.

Die kunnen dan premies en huren inkomensafhankelijk maken en je bent ook nog in één keer de bureaucratie kwijt bij de belastingdienst. Dan zijn de problemen daar ook opgelost.

Nog beter is dat je dat allemaal via de inkomstenbelasting regelt. De middeninkomens moeten er op vooruit gaan, de Nederlanders met hogere inkomens en vermogens zullen moeten inleveren. Dan kan ook eindelijk een halt toe worden geroepen aan het feit dat de kloof tussen rijk en arm alleen maar groter wordt.

Maar dat zijn allemaal grote woorden en zal het wel niet worden. Dus laten we es dichterbij huis kijken.

Wethouder Ten Hulscher noemde al de Voorzieningswijzer van de gemeente met de woningcorporatie: een keukentafelgesprek om samen te bedenken wat goedkoper kan.

Ik heb er nog eentje die daar op lijkt.

Wat ook moet gebeuren is namelijk dat alle incassomaatregelen anders worden geregeld. Nu gaat er bij de meeste organisaties en vooral bij de overheid bij de eerste keer dat er niet betaald wordt een apart proces werken. Er worden om de paar weken nieuwe brieven/aanmaningen gestuurd. Er komt steeds iets bij en voor je het weet komt er een brief van de deurwaarder en is de schuld twee keer zo hoog.

Het moet verplicht worden dat iemand langs gaat binnen een maand na het ontstaan om te kijken wat er aan de hand is en om het op te lossen.

Is er onwil dan kan het alsnog incasso worden.

Is er sprake van onmacht dan wordt de schuld vastgelegd en er komt een regeling voor aflossing maar het bedrag wordt niet verder/meer verhoogd.

Maar nu even over de Stichting Arme Kant van Meppel. De werkgroep bestaat al meer dan 25 jaar en is vooral bekend om de kerstacties. Elk jaar worden cadeaubonnen gegeven aan de minima voor boodschappen bij de supermarkten Coöp, Jumbo en Albert Heijn in Meppel. Het geld daarvoor wordt opgehaald onder de Meppelers, particulieren, winkels en bedrijven en van fondsen.

Verder zorgen we voor goedkope kaartjes voor het zwembad en voor het theater en kunnen de minima elk jaar een dag naar Slagharen tegen gereduceerd tarief.

De Arme Kant van Meppel wil echter bredere aandacht vragen voor de minima en met hen een vuist maken om invloed te hebben op de wetten en regelingen die hen aangaan.

Dus concrete acties, politieke invloed en de derde poot is informatie verstrekken. Dus niet alleen over de acties maar ook over de mogelijkheden die de regelgeving of particuliere organisaties hen biedt.

Zo zijn er in Meppel de kindregelingen en het FMDA. Kinderen kunnen 200 (basisschool) of 250 (middelbare school) euro krijgen voor buitenschoolse activiteiten en anders de kosten van het schoolreisje zelf.

Verder geeft de gemeente 400 euro voor de aanschaf van een laptop.

Tot slot is er het FMDA, het Fonds Deelname Maatschappelijke activiteiten die voor de minima van Meppel 150 euro per jaar beschikbaar stelt voor contributies voor een sportclub, voor een abonnement op de krant of de bibliotheek of bijvoorbeeld een bezoek aan de bioscoop. Voor kinderen geldt een bedrag van 100 euro per jaar.

Dus in Meppel is het goed geregeld, maar er komen meer mensen voor in aanmerking. Daarvoor is het KindSupport bedacht, de wethouder had het er al over. De bedoeling daarvan is dat het gemakkelijker en bij één loket allemaal kan worden aangevraagd.

In de stellingen gaat het onder andere over indexering van de regelingen en daarmee wordt bedoeld op deze bedragen, Die zijn al jaren hetzelfde dus de 100 euro van nu is door de inflatie veel minder dan de 100 euro van toen; daar kun je nu veel minder mee. Dus die bedragen moeten nodig opgeplust worden.

Afsluitend: Landelijk zal er een andere inkomenspolitiek gevoerd moeten worden, een inkomenspolitiek waarbij armoede aangepakt wordt door de inkomenskant te verbeteren. En vooral bij de overheid moet het incassobeleid vervangen worden door een keukentafelgesprekbeleid om de schulden te voorkomen of in elk geval niet te laten oplopen.

Op gemeentelijk niveau moet de gemeente de ruimte pakken die er is en ik meen dat het in Meppel behoorlijk geregeld is. Het kan altijd beter en dat zit waarschijnlijk vooral in de preventieve sfeer. Dus de voorzieningenwijzer en geen aanmaningen sturen maar gaan praten. En verder moet ingezet worden op het informeren van de minima wat de mogelijkheden zijn en hen op allerlei manieren betrekken bij de samenleving.

Forumdiscussie

Na de bijdrage van de heer Bloksma nemen de inleiders plaats in het Forum om vragen vanuit de zaal te beantwoorden. Dhr. Jan Bouwknegt gaat met de microfoon rond bij de mensen die vragen hebben. Hij stelt: Waar staan Lokaal FNV Meppel en de st. Arme kant Meppel voor? Waar moet ik zijn? De Gemeente Meppel doet het aardig rondom dit thema.

De volgende vragen worden vanuit de zaal gesteld:

1. Er wordt de hele avond gesproken over armoede, maar wat is de hoogte van de armoedegrens? Mw. Jong antwoord: Financieel is deze grens ± € 900,- per maand. Maar wat is de definitie van armoede? Deze worden o.m. door het CPB (Centraal Plan Bureau) en het Nibud verstrekt.
Kinderen niet mee op schoolreis, geen kleding kunnen vervangen cq aanschaffen is ook een

definitie. Gezinnen en alleenstaande met kinderen komen maandelijks ongeveer € 400,- tekort om volwaardig mee te kunnen doen aan de samenleving.

2. Hoe meet men de behoefte van een persoon? Is de armoedegrens rekbaar?
Mw. Jong antwoord dat dit afhankelijk is per situatie. Voor iedereen geldt dat er maatwerk moet komen/zijn. Dit geldt ook voor de armoedegrens.
3. Ik heb met veel belangstelling geluisterd naar de bijdrages van de inleiders. Veel is ook bekend. Maar waarom is de FNV hiermee bezig?
Mw. Jong antwoord dat vooral de Lokale afdelingen/netwerken hiermee bezig zijn. Zij hebben de mogelijkheid om de plaatselijke Politiek te beïnvloeden.
Armoede is een symptomatisch probleem en een ingewikkelde materie. Daarnaast is armoede een ruim begrip maar ook een taboe-onderwerp. Het Kabinet van de laatste jaren heeft als leidraad: een ieder moet voor zichzelf zorgen. De Gemeenten moeten kijken naar oorzaken en (mogelijke) oplossingen. De Gemeente is Dé organisatie voor werk & inkomen.
4. Waarom “schreeuwt” de FNV dit niet van de daken?
Het onderwerp is niet iets om van de daken te schreeuwen. Aan de andere kant is het wel verstandig om aan te geven dat de Lokale afdelingen ondersteuning kunnen bieden. Daarnaast heeft de FNV een aantal financiële experts en Budgetcoaches in dienst waarna (door-)verwezen kan worden.
5. Zijn Gemeenten in staat om de armoedeproblematiek (mede) te financieren?
Dhr. Ten Hulscher geeft aan: Hier heeft u een punt! Het is allemaal belastinggeld opgebracht door ons allen. Hier zal zeer zorgvuldig omgegaan moeten worden. Dit belastinggeld wordt opgehaald door het Rijk en via een herverdeling gaat dit naar het Gemeentefonds van waaruit de Gemeenten hun budget krijgen toebedeeld. Sinds 2015 zijn er een aantal zaken gedecentraliseerd door de Rijksoverheid. Helaas is dit ook gepaard met (behoorlijke) bezuinigingen. Kortom: Ook de Gemeente Meppel zal erg goed moeten kijken waaraan het geld zal moeten worden besteedt. Daarnaast heeft ook de Gemeenteraad het voor het zeggen. Ook hier heeft een Wethouder zich aan te houden.
6. Waarom is het abonnementstarief (eigen bijdrage in de thuiszorg) voor een ieder € 19,-? De vraagsteller geeft aan dat hij in de gelukkige omstandigheid is dat hij de hulp in de huishouding zelf wel kan betalen en hiervoor de Gemeente niet nodig heeft. Eigenlijk zou de eigen bijdrage inkomensafhankelijk moeten zijn zonder onder- en/of bovengrens.
7. Is het niet zo dat leden (maar ook niet leden) niet zo bekend zijn met de activiteiten van de FNV?
Mw. Jong antwoord: Wij met zijn allen zijn de FNV. Wij dragen gezamenlijke verantwoordelijkheid. In de landelijke media zie je regelmatig berichten staan van de FNV. Vanuit de Lokale afdelingen ziet men ook steeds beter berichten staan in de plaatselijke media. Zoals bijvoorbeeld de aankondiging van deze avond. Naast berichtgeving direct aan de FNV leden alsook de berichtgeving aan niet leden is op deze wijze prima georganiseerd.
8. Van Humanitas reageert met verwondering op deze avond. Er zou, juist deze avond, meer aandacht moeten zijn voor alle hulpinstanties en de mogelijkheden die te benutten zijn.
Dhr. Ten Hulscher reageert: Armoedebeleid& schuldhulpverlening doe je samen met elkaar.

9. St. Welzijn geeft aan dat maatschappelijk werk hierin ook participeert. Veel mensen zitten in de (financieel) problemen. Zij weten niet goed de weg.

Dhr. Bouwknecht deelt mee en geeft aan dat overige Gemeenten in NL dit voorbeeld zou moeten volgen:

De Stichting Arme Kant Meppel heeft een prachtige brochure, met hierin heel erg duidelijk weergegeven bij welk loket men moet zijn en welke regelingen er binnen de Gemeente Meppel zijn.

10. Een bezoeker van deze avond is schoolmaatschappelijk werkster en budgetcoach binnen Drenthe College. Zij pleit om ook voor de doelgroep 18 t/m 23 jarigen meer steun te verlenen. Deze Kinderen hebben geen geld, vallen uit op school en toch wordt er van 18 jarigen en ouder dat zij bijvoorbeeld zelf al de premie voor de zorgverzekering te betalen? Voor deze mensen, die onder de doelgroep valt waarvoor wij hier met zijn allen al de hele avond praten, zou de Gemeente bijvoorbeeld al de eigen bijdrage kunnen vergoeden.

Dhr. Ten Hulscher geeft aan dat dit inderdaad een probleem is en dat er hier nog veel meer over verteld kan worden. Gezien de tijd nodigt hij haar uit om hierover binnenkort verder te praten. Deze uitnodiging wordt door haar geaccepteerd.

11. Er wordt gesteld dat de begrotingsgesprekken binnen de Gemeenteraad op de agenda staan. Hierin zullen (wederom) een de nodige bezuinigingen staan. Wordt er op het Sociaal Domein ook bezuinigd? Dhr. Ten Hulscher antwoordt dat de Gemeenteraad van Meppel afgelopen zomer ingestemd heeft met de perspectiefnota 2020. Hierin zijn ondermeer bezuinigingen afgesproken op het sport en cultuurfonds.

St. Arme Kant Meppel geeft aan dat in gesprek met de Gemeente Meppel dat Meppel voorheen een zeer Sociale Gemeente was. Zij hebben hun zorgen hierover uitgesproken!

In dit gesprek is er gesproken over de volgende onderwerpen: Adviesorganen Gemeente Meppel, Uitbesteden van regelingen (hier worden door een ieder vraagtekens bij gezet; is dit wel verstandig? Deze kantoren willen er immers ook weer aan verdienen!

Daarnaast wordt de regeling vrijwilligers ook uitbestedt?

Mensen met 120% van het sociale minima hebben hier iets aan. Mensen die op 100% van het sociale minimum zitten hebben hier helemaal niks aan.

Ook de zorgverzekering is een item dat ieder jaar een dusdanig gat in de begroting zet?!?

Dhr. Ten Hulscher geeft aan dat de Gemeente Meppel een leenfonds heeft voor hen die dit nodig heeft. De eerste nood is dan geledigd. Er dient 1 loket te komen waar de mensen naar toe kunnen gaan. Dit loket hoeft niet zozeer in het stadhuis te zitten. Voorkeur iom deze in de wijken van Meppel actief te laten zijn.

Leren/werken en inkomen moet inclusieve "markt" zijn. Er vinden hierover gesprekken plaats met VNO/NCW (werkgeversorganisatie) en Overheid en zou ook met de bonden gebeuren.

12. Vraag over het klimaat en dan met name over de energietransitie. De mensen weten nu al niet hoe rond te komen. Hoe moet dit straks?

Daarnaast: wij moeten van het gas af terwijl Duitsland aan het gas moet?

Mw. Jong antwoordt dat er binnen de FNV gesproken wordt of en zo ja wanneer zij een handtekening moeten zetten onder het klimaatakkoord.

De situatie in Duitsland is wat anders dan bij ons. Daar is het een tussenfase omdat zij voornamelijk van het gebruik van bruinkool af moeten.

Wij hebben deze tussenfase reeds lang geleden gehad. Nu is de situatie Groningen 1 van de belangrijkste redenen om van het gas af te gaan. Daarnaast willen wij voornamelijk voldoen aan de vermindering van het gebruik van fossiele brandstoffen.

Het klimaatakkoord geeft dat er e.e.a. voor 2030 en 2050 gerealiseerd moeten zijn om de CO2 uitstoot omlaag te brengen.

Het Ledenparlement heeft hierin een belangrijke stem. Toch een dilemma omdat de FNV staat voor werk/inkomen en zorgen heeft over:

a. de arbeidsmarkt. Tussen 2030 en 2050 zullen veel mensen hun baan verliezen. Er komen echter veel nieuwe banen terug, maar hoe worden de mensen allemaal omgeschoold? De FNV moet (en zal) hier bij betrokken (moeten) zijn.

b. er komt een fonds van waaruit mensen een lening van € 20.000,- tot € 30.000,- met een lage rente beschikbaar voor het aanpassen van de eigen woning.

Er komt geld beschikbaar voor woningcoöperaties om hun huurhuizen aan te passen. Let wel: dit betekent niet dat er sociale huurwoningen van bijvoorbeeld 60 jaar oud afgebroken moet worden maar aangepast moet worden zonder dat de huren (explosief) stijgen. Wat de FNV betreft wordt er geen enkele woning afgebroken!

De energietransitie moet zorgdragen voor een gezonde leefomgeving in 2050.

De vraag van het FNV: Wel/niet het klimaatakkoord ondertekenen en plaatsnemen aan de onderhandelingstafels.

Wat betreft de vraag of de FNV gaat over de vraag wel/niet van het gas af? Hier gaat de FNV niet over. Dit is een Politiek besluit. Wel vindt de FNV dat de afgesproken doelen gehaald moeten worden. De subsidie op biobrandstof (houtsnippers uit Brazilië) is belachelijk. De sterkste schouders (ook binnen het bedrijfsleven) dienen de zwaarste lasten te dragen. De industrie die het meest vervuילend is betalen de zwaarste lasten. Immers: de vervuiler betaald. De Hemwegcentrale (er is hier samen met bonden een goed sociaal plan afgesproken en er is een soort van afkoopsom betaald door het rijk) zal als eerste sluiten (per 1 januari 2020). De overige centrales dienen uiterlijk in 2030 gesloten moeten zijn. Dit betekent een behoorlijke afname van de CO2 uitstoot.

Waarom kunnen wij geen gas via de Oostbloklanden importeren. Dit is niet duur en er hoeft "slechts" een aftakking richting Nederland te komen.

Mw. Jong antwoord dat Nederland over wil gaan naar Groene Energie. Hier past het niet om de vervuילende fossiele brandstof uit de Oostbloklanden te importeren.

Het Forum met van links naar rechts: Jan Gelderloos: voorzitter Lokaal FNV Zuidwest Drenthe-Noordwest Overijssel, Jan Bouwknegt: spreekstalmeester, Henk ten Hulscher: Wethouder gemeente Meppel, Kitty Jong: Vice-voorzitter FNV en Jan Bloksma; Voorzitter stichting Arme Kant Meppel. Foto Johan Logtenberg.

Er zijn nog een 4-tal stellingen die behandeld worden.

1. De Gemeente moet zorgdragen voor maatwerk in de zorgverzekering.
De zaal bevestigt massaal deze stelling.
Vraag: Is het mogelijk voor de Gemeente om hier wat aan te doen?
Dhr. Ten Hulscher geeft aan dat de gemeente een collectief contract heeft met zorgverzekeraar. Hierdoor is er voor hen, die dit nodig hebben, een goede verzekering.
2. Indexeer de (Sociale) regelingen.
Ook hier geeft de zaal massaal zijn goedkeurende reactie.
De Brochure van de St. Arme Kant Meppel bevestigt dit beeld.
3. De Gemeente moet zorgdragen voor een goede vervoersvoorziening.
Ja zegt de zaal!
Dhr. Ten Hulscher geeft aan dat de Provincie zijn handen heeft afgetrokken van de vervoersvoorziening zoals Meppel deze kent. Meppel betaald deze voorziening vanuit de WMO gelden. Er moet jaarlijks tonnen bijgepast worden. De Gemeenschappelijke Regeling heeft besloten om deze vervoersvoorziening dan ook te beëindigen. Binnen de Gemeenteraad is hier ook over gesproken. Het Lokale vervoer zal ander geregeld moeten worden.
4. Bespaar niet op Sociale voorzieningen.
Reactie uit de zaal: Laat de mensen die het zelf kunnen betalen de huishoudelijke zorg zelf regelen (eventueel met hulp vanuit de Gemeente en stop het geld dat de Gemeente hiermee bespaard in de WMO pot stoppen voor hen die dit niet zelf kunnen betalen. De zaal reageert hierop enthousiast.

De avond wordt gesloten door de heer Jan Gelderloos met een dankwoord aan- en een bloemetje (en attentie) voor de inleiders en spreekstalmeester.

Hij brengt Lokaal FNV Zuidwest Drenthe-Noordwest Overijssel nogmaals onder de aandacht en vraagt aan de aanwezigen of er mensen zijn die bereid zijn om te participeren in een van onze werkgroepen of zelfs willen meedraaien in het bestuur. Er zijn op dit moment 2 vacatures in het algemeen bestuur.

Hij geeft aan dat de FNV een financieel adviseur voor de minima en een budgetcoach heeft die ter beschikking staan voor de leden die dit echt nodig hebben. Hiervoor kan men bellen met 088-3680368.

Uiteraard kunnen de leden zich ook melden op het spreekuur van Lokaal FNV Zuidwest Drenthe-Noordwest Overijssel. Deze is op de 1ste en 3de woensdagavond van de maand van 19:30 uur tot 20:30 uur of tijdens de vrije inloopuren (op de 2de en 4de donderdag van 10:00 uur tot 14:00 uur) in ons pand aan de Heinssiusstraat 121 te Meppel.